

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

910.2

Szerző

Hely

Cím *Teddy.*

Idő "1910"

Forrás:

Esti újság.

Bp.

1910 11/19.

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Teddy.

Az amerikai Egyesült-Államokban ekképpen nevezik Rooseveltet. *Teddy* az ő becéző neve, a mely ma a legnépszerűbb név Amerikában. És az amerikai nép nem szemlimentális. És pusztán a hatalmi pozíció nem hajlítja meg sem az akaratát, sem a szívet. Washington óta nem volt becsültebb férfiú Amerikában, mint — *Teddy*, ellenben voltak a hatalmas köztársaságnak olyan elnökei, a kiknek életét erőszakos kéz oltotta ki. De *Teddyt* szeretet, becsülés és népszerűség rajongja körül.

Mi lehet ennek a magyarázata? A *Teddy* hatalmas egyénisége, a mely vonzó és imponáló egyaránt. Egyszerűség és erő, tehetség puritán erkölcsök társaságában, lelki nagyság és férfias önérték, rendíthetetlen akarat és céltudatos cselekvés, ragyogó elme és emberseges érzés: ezek azok a varázslatos vonások, a melyek megszerezték számára az amerikaiak becsülését és ragaszkodását; ezek biztosították neki az egész művelt világ elismerését is.

Most idejött Rooseveltet közénk, magyarok közé s olyan szeretettel

nyilatkozik rólunk, hogy sokan magyarok is tanulhatnának tőle lelkes érzést és szeretetet; és mi is úgy vagyunk vele, mintha a miénk volna ez az amerikai *Teddy*. Végzetlen hálával tartozunk neki azért a lélekemelő elismerésért, a melyben a magyar nemzet törekvését, történelmi multját és hivatását részesíti, azért a tüntető szimpátiáért, a melyet lépten-nyomon minden szavával kifejezésre juttat.

A magyar nemzet századok óta mostoha viszonyok között él s az önmegtágadásnak és szerénységnek megkapó erényeit gyakorolja, hazaszeretéből és politikai okosságából. A magyar nemzet súlyos viszonyokkal küzd, a sorstól elkényeztetve nincsen s az elismerésnek ily fokához és mértékéhez, a megértésnek és megbecsülésnek ily teljes és tartózkodás nélkül való, nagylelkű megnyilvánulásához — a minőben *Teddy* részesíti — szokva nincsen. Ellenkezőleg, mi állandóan silány rágalomokkal találkozunk, a melyet külső és belső ellenségek, részint ostoba, részint gonosz emberek terjesztenek rólunk. Hiszen még a magyar határon is találkozott Rooseveltet egy

vérlázító, becsmérő fölszólalással, a melyért Amerikában kétségtelesen meglicselnék az embert; itt nincs bántódása, még pedig bizonyára azért, mert Magyarországon — nincs szabadság.

Egy oly férfiú elismerése, mint Rooseveltet, szinte alkalmas arra, hogy kárpótolja a magyar nemzetet minden félreismerésért és minden megalázásért, a melyben része volt az idők során. És Rooseveltet nem — Björnson, nem egy ködös látású északi poéta, a kívül a gonosz szándék, vagy a sima besugárás mindent elhithető. Rooseveltet amerikai polgár, a ki a gyakorlati élet tapasztalatain nőtt nagyvá s tiszta fejével és világos látásával emelkedett polgártársainak feje fölé. Ennek a férfiúnak olyan szeme van, a mely a dolgok mélyére hatol s a mely az emberismeret és hideg ész élével keresztül lát mindenben és mindenkin. Ez a férfiú esztendőkön át világrengető problémákat oldozgatott s a többi közt megbolygatta az amerikai trösztök bonyolult csomóját és — ő maradt a győztes. A csomó megoldódott az ő kemény és gyakorlott kezében s a trösztök millióir-

dos urai kapitulálni voltak kénytelenek.

Oh, Rooseveltet nem az a férfiú, a kinek azt lehetne a szemére vetni, hogy nem lát jól és nem lát helyesen. Ez nem kiskorú utazó, mint holmi Skótuusz Viator; ez férfi a javából, a ki ugyancsak megszokta azt, hogy a saját szemével lásson és a saját eszével ítéljen. Az ő szava tehát megingathatatlan tanuságtétel az egész világ színe előtt a magyar nemzet értéke, becsülete és nemes rendeltetése mellett; és megbecsülhetetlen tanuságtétel arról, mily méltatlanul vádolnak és mennyire megrágalmaztak minket, az egész világ előtt.

Mély keserűség ül a magyar ember lelkében, a mely pedig tele van odaadó és önfeláldozó szeretettel mindenki iránt, a ki e szegény nemzetet megérti s lelkes szeretettel szeretettel és megértéssel viszonyozza. Szinte a lelki megrendülés egy nemével olvassuk Rooseveltet szavait, a melyekből emberemlékezet óta az első fölemelő, szíves és egy nagymultu nemzethez méltó, becsüléssel és szeretettel teljes hang szól hozzánk. Hála legyen ezért a jóleső lelki örömeért azoknak, a kik Rooseveltet idehozták közénk és hála legyen — *Teddynek* azért a lelki nagyságért, világos látásért és szívbeli szeretetért, a melyet Magyarországon tanusít.